ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
56-100 Wołów, ul. Spacerowa 1
tel./fax 71 389 28 24
Regon 932230164 NIP 988-01-72-66

Zarządzenie nr 1/2021
Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych w Wołowie
z dnia 18 stycznia 2021 r.

w sprawie wprowadzenia procedury "System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie".

Na podstawie:

1) Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz. U. 2020 poz. 910 ze zm.).
2) Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1280).
3) Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1309).
4) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019 r. poz. 639 ze zm.).
5) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).

zarządzam co następuje:

§ 1

Wprowadzam procedurę „System pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie", która stanowi załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Planowanie i koordynowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej powierzam pedagogowi szkolnemu.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
mgr Henryka Przybyłowicz

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH
56-100 Wołów, ul. Spacerowa 1
tel./fax 71 389 28 24
Regon 932230164 NIP 988-01-72-665

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 1/2021
Dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych w Wołowie
z dnia 18.01.2021 r.

System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910 ze zm.).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe. (Dz.U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
5. Akty wykonawcze MEN wydane na podstawie ww. ustaw.

Rozdział 1
Informacje ogólne

§ 1. W szkole organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Pomoc udzielana jest uczniom, rodzicom i nauczycielom. Polega ona na wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom.

§ 2. 1. Wszelkie formy świadczonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole są bezpłatne, a udział ucznia w zaplanowanych zajęciach w ramach jej realizacji dobrowolny.

2. **Zajęcia rewalidacyjne nie są realizowane na wniosek rodziców lub za zgodą rodziców.** Są one konsekwencją przedstawienia przez rodziców w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dziecka (**orzeczenie jest decyzją administracyjną**, której wydanie regulują oprócz przepisów oświatowych także przepisy kodeksu postępowania administracyjnego). To obowiązkowe zajęcia dla ucznia niepełnosprawnego.

3. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej **objęte jest ochroną danych osobowych.**

§ 3. 1. Każdy uczeń szkoły ma prawo być objęty działaniami pedagogicznymi i psychologicznymi, mającymi na celu rozpoznanie jego możliwości psychofizycznych, w tym szczególnych uzdolnień, indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz zaspokojenia tych potrzeb.

2. Każdy uczeń szkoły w przypadkach, o których mowa w § 3 ma prawo do uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 4. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na:

1) rozpoznawaniu i zaspakajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia;
2) rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;
3) rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia w szkole;
4) stwarzaniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły i w życiu oraz w środowisku społecznym;
5) rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez ucznia;
6) wspieraniu ucznia z wybitnymi uzdolnieniami;
7) opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów niepełnosprawnych oraz indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych odpowiednio o charakterze resocjalizacyjnym lub socjoterapeutycznym dla uczniów niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
8) prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów i rodziców;
9) podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie;
10) wspieraniu uczniów, metodami aktywnymi, w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym kierunku;
11) wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci;
12) udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;
13) wspieraniu nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
14) umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;
15) podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

§ 5. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna świadczona jest uczniom, gdy jej potrzeba zorganizowania wynika w szczególności z:

1) niepełnosprawności ucznia;
2) niedostosowania społecznego;
3) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
4) zaburzeń zachowania i emocji;
5) szczególnych uzdolnień;

6) specyficznych trudności w uczeniu się;
7) deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych;
8) choroby przewlekłej;
9) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
10) niepowodzeń edukacyjnych;
11) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi;
12) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą.

§ 6. 1. O udzielenie pomocy psychologiczno- pedagogicznej mogą wnioskować:
1) rodzice ucznia/prawni opiekunowie;
2) uczeń;
3) dyrektor szkoły;
4) nauczyciele prowadzący zajęcia z uczniem oraz zatrudnieni w szkole specjaliści;
5) pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub higienistka szkolna;
6) poradnia psychologiczno-pedagogiczna;
7) asystent edukacji romskiej;
8) pomoc nauczyciela;
9) pracownik socjalny;
10) asystent rodziny;
11) kurator sądowy;
12) organizacje pozarządowe lub instytucje działające na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

2. Wnioski ustne o organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej przedkłada się wychowawcy oddziału. W przypadku wniosków z instytucji zewnętrznych rozpatruje się wnioski złożone w formie pisemnej lub drogą elektroniczną w sekretariacie szkoły (które po wpłynięciu i zarejestrowaniu przekazuje się wychowawcy). W tym przypadku obieg dokumentów pozostaje zgodny z instrukcją kancelaryjną.

§ 7. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole **jest udzielana w trakcie bieżącej pracy z uczniem oraz przez zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów, a także w określonej formie.**

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor szkoły. Dyrektor ponadto organizuje wspomaganie szkoły w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej polegające na zaplanowaniu i przeprowadzeniu działań mających na celu poprawę jakości udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Wicedyrektor kontroluje obieg dokumentacji związanej z pomocą psychologiczno-pedagogiczną, w tym obieg dokumentacji związanej z orzecznictwem poradni psychologiczno-pedagogicznych i specjalistycznych, a także kontroluje realizację wydanych przez nie zaleceń dla uczniów szkoły oraz dokonuje dwukrotnie w ciągu roku szkolnego oceny realizacji zadań z zakresu udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4. Bezpośredni nadzór nad organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej sprawuje pedagog szkoły, który pełni funkcję szkolnego koordynatora w zakresie organizacji wszelkich sformalizowanych form pomocy wszystkich uczniów objętych pomocą psychologiczno - pedagogiczną.

5. Wychowawca oddziału klasowego pełni funkcję koordynatora w zakresie organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w swoim oddziale klasowym i w porozumieniu z pedagogiem szkolnym planuje i koordynuje udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

6. Wychowawca oddziału klasowego informuje innych nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy z uczniem, oraz we współpracy z nauczycielami, specjalistami, planuje i koordynuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną w ramach zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów oraz w bieżącej pracy z uczniem.

7. W przypadku, gdy uczeń był objęty wcześniej pomocą psychologiczno-pedagogiczną wychowawca klasy planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, uwzględnia wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem, zawarte w dokumentacji wcześniejszej, prowadzonej zgodnie z przepisami.

8. Wychowawca oraz nauczyciele i specjaliści, planując udzielanie uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, współpracują z rodzicami ucznia lub pełnoletnim uczniem oraz z innymi osobami (w zależności od potrzeb).

9. W przypadku stwierdzenia przez wychowawcę klasy, że konieczne jest objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną w określonych formach, wspólnie z pedagogiem szkolnym **ustalają propozycję** formy udzielania tej pomocy, okres ich udzielania oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy będą realizowane. Przy ustalaniu form udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej uwzględniają wymiar godzin ustalony dla poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Następnie przedkładają opracowaną propozycję dyrektorowi do zatwierdzenia.

10. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dyrektor ustala biorąc pod uwagę ogólną liczbę godzin zaplanowanych na realizację zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

11. W przypadku uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną nauczyciele, wychowawcy i specjaliści udzielający uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspierają nauczycieli obowiązkowych zajęć edukacyjnych w udzieleniu uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy oraz dostosowaniu sposobów i metod pracy do możliwości psychofizycznych ucznia.

§ 8. 1. Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają uczniom:
1) wszyscy nauczyciele w bieżącej pracy z uczniem na zajęciach;
2) wychowawcy;
3) specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności: pedagog, oligofrenopedagog, doradca zawodowy.
4) pracownicy szkoły poprzez zintegrowane oddziaływanie na ucznia.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole realizowana przez każdego nauczyciela w bieżącej pracy z uczniem polega w szczególności na:
1) dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia i jego potrzeb;
2) rozpoznawaniu sposobu uczenia się ucznia i stosowanie skutecznej metodyki nauczania;
3) indywidualizacji pracy na zajęciach obowiązkowych i dodatkowych;
4) dostosowanie warunków nauki do potrzeb psychofizycznych ucznia.

3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna świadczona jest również w określonych formach zorganizowanych w ramach godzin przeznaczonych na te zajęcia i ujętych w arkuszu organizacyjnym szkoły.

4. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana i udzielana we współpracy z:
1) rodzicami uczniów;
2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, zwanymi dalej „poradniami";
3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
4) innymi szkołami i placówkami;
5) organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży (np. Domem Dziecka).

5. W szkole podstawą udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest wartościowa diagnoza, tzn. diagnoza interdyscyplinarna i zawierająca informacje w zakresach:
1) społecznym *(przedstawienie środowiska rodzinnego i szkolnego dziecka);*
2) medycznym (*ogólny rozwój fizyczny dziecka, stan je go zdrowia);*
3) psychologicznym *(ocena poziomu rozwoju funkcji intelektualnych, stanu psychicznego, procesów emocjonalno-motywacyjnych, ocena osobowości dziecka);*
4) pedagogicznym *(ocena poziomu wiadomości i umiejętności szkolnych, charakterystyka trudności w uczeniu się).*

6. Szkoła zobowiązana jest przeprowadzić wnikliwe rozpoznanie sytuacji, w jakiej znajduje się uczeń, m.in. poprzez:
1) **wywiad** – rozmowy z wychowawcą, nauczycielami, rodzicami, z których wynikają informacje dotyczące rozwoju ucznia i okoliczności mogących na ten rozwój wpływać (choroby, urazy, traumatyczne przeżycia);
2) **analizę środowiska rodzinnego** – stan rodziny, miejsce dziecka w rodzinie, atmosfera, poziom stymulacji emocjonalnej i poznawczej, sytuacja materialna rodziny – czy uczeń ma warunki do nauki i wypoczynku, czy jest właściwie odżywione;

3) **obserwację ucznia w grupie** – jego postawę wobec rówieśników, relacje koleżeńskie, zachowania społeczne, aktywność, nastrój itp.;
4) **obserwację funkcjonowania ucznia w kontakcie indywidualnym** – przejawiane emocje, zachowanie, stopień rozumienia poleceń i informacji słownych, zasób słów, zainteresowanie, samoocena itp.;
5) **zapoznanie się z wytworami ucznia** – analiza zeszytów, różnorodnych prac pisemnych, plastycznych. Należy wziąć pod uwagę umiejętność pisania lub odwzorowywania liter, znaków graficznych, figur. Kształt pisma, precyzję ruchów ręki, siłę nacisku, mieszczenie się w liniaturze, rozplanowanie strony. Rodzaj popełnianych błędów, estetykę zeszytów, bogactwo lub ubóstwo szczegółów, tematykę itp.;
6) **próby diagnostyczne** – przeprowadzenie sprawdzianów i testów pedagogicznych, aby ustalić aktualny etap rozwoju funkcji percepcyjno-motorycznych. Sprawdziany i testy, oprócz informacji specjalistycznych, dostarczają nam również wiedzy o tym, jak uczeń radzi sobie w sytuacji zadaniowej, o poziomie jego lęku, dojrzałości emocjonalnej.

Oprócz takiego rozpoznania należy zapoznać się z opinią psychologiczną, lekarską (jeżeli taka istnieje), co daje pełen obraz funkcjonowania ucznia i podstawę do zaplanowania indywidualnego programu terapeutycznego (w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej).

7. Do zadań nauczycieli, wychowawców oraz specjalistów w szkole należy w szczególności:
1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
3) podejmowanie działań sprzyjających rozwojowi kompetencji oraz potencjału uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się;
4) współpraca z poradnią w procesie diagnostycznym i post-diagnostycznym.

8. Nauczyciele, wychowawcy oraz specjaliści w szkole prowadzą w szczególności:
1) obserwację pedagogiczną, w trakcie bieżącej pracy z uczniami, mającą na celu rozpoznanie u uczniów:
   a) trudności w uczeniu się, a także potencjału ucznia i jego zainteresowań,
   b) szczególnych uzdolnień,
2) wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami.

9. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, odpowiednio nauczyciel, wychowawca lub specjalista niezwłocznie udzielają uczniowi tej pomocy w trakcie bieżącej pracy z uczniem i informują o tym wychowawcę klasy.

10. W przypadku gdy w wyniku udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w szkole, dyrektor za zgodą rodziców ucznia, może wystąpić do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy problemu ucznia w celu wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.

11. **Wniosek** do publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy w celu wskazania sposobu rozwiązania określonego problemu, **zawiera informacje o:**
1) rozpoznanych indywidualnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych ucznia;
2) możliwościach psychofizycznych ucznia;
3) potencjale rozwojowym ucznia;
4) występujących problemach i trudnościach ucznia w funkcjonowaniu w szkole;
5) działaniach podjętych przez nauczycieli i specjalistów w celu poprawy funkcjonowania ucznia w szkole;
6) formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi w szkole;
7) okresie udzielania określonych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
8) efektach podjętych działań i udzielanej pomocy;
9) wnioskach dotyczących dalszej pracy z uczniem, zawartych w dokumentacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzonej zgodnie z przepisami.

Rozdział 2
Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej

§ 9. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole jest udzielana uczniowi w trakcie bieżącej z nim pracy. Mogą być również organizowane zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów **w formie:**

1) klas terapeutycznych;
2) zajęć rozwijających uzdolnienia;
3) zajęć rozwijających umiejętności uczenia się;
4) zajęć dydaktyczno-wyrównawczych;
5) zajęć specjalistycznych:
   a) korekcyjno-kompensacyjnych,
   b) logopedycznych,
   c) rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
   d) innych zajęć (nie wymienionych powyżej) o charakterze terapeutycznym;
6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, które uzupełniają działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego;
7) zindywidualizowanej ścieżki kształcenia;
8) porad i konsultacji;
9) warsztatów.

10. 1. **Klasy terapeutyczne** organizuje się dla uczniów wykazujących jednorodne lub sprzężone zaburzenia, wymagających dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej (klas terapeutycznych nie organizuje się w szkołach specjalnych).

2. Organizacja klas terapeutycznych:

Adresaci	Uczniowie wykazujący jednorodne lub sprzężone zaburzenia, wymagające dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych oraz długotrwałej pomocy specjalistycznej (przy czym nie organizuje się ich w szkołach specjalnych).
Zadania	Nauczanie w klasach terapeutycznych jest prowadzone według realizowanych w szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Objęcie ucznia nauką w klasie terapeutycznej wymaga opinii poradni, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie oraz wniosku rodzica/opiekuna prawnego o uczęszczanie dziecka do takiej klasy.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do właściwych zajęć edukacyjnych i rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	Zgodnie z ramowym planem nauczania dla danego oddziału.
Liczba uczestników	Maksimum 15 osób.
Okres udzielania pomocy p-p	W ciągu całego roku. Nauka ucznia w klasie terapeutycznej trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 11. 1. **Zajęcia rozwijające uzdolnienia** organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych oraz prowadzi się przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

2. Organizacja zajęć rozwijających uzdolnienia:

Adresaci	Uczniowie szczególnie uzdolnieni - posiadający wysoki iloraz inteligencji, zdolności twórcze i szczególną motywację. Posiadanie szczególnych uzdolnień związane jest często z asynchronią rozwojową; polega ona na nierównomiernym rozwoju. Zdolności dominujące rozwinięte są

	w wysokim stopniu, przy jednoczesnym opóźnieniu rozwoju sfery emocjonalnej czy społecznej i emocjonalnej nadwrażliwości.
Zadania	Rozwijanie zainteresowań i talentów uczniów. Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów, myślenia refleksyjnego, rozbieżnego, umiejętności zadawania pytań i szukania informacji. Zapewnianie uczniom poczucie bezpieczeństwa, jednocześnie stawiając wobec nich wysokie wymagania. Wyposażenie ich w większy zakres wiedzy, umożliwienie im uzyskania wiedzy o wyższym poziomie trudności, zgodnie z poziomem ich rozwoju intelektualnego, poziomem uzdolnień.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje właściwe do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora.

§ 12. 1. **Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się** organizuje się dla uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się.

2. Organizacja zajęć rozwijających umiejętności uczenia się:

Adresaci	Uczniowie nie potrafiący samodzielnie i efektywnie się uczyć.
Zadania	Wyposażenie każdego ucznia w umiejętność uczenia się. Umożliwienie uczniom podjęcia odpowiedzialności za własny proces uczenia się i wypracowanie własnych strategii uczenia się i przyswajania zdobywanej wiedzy i umiejętności. Przeniesienie przez nauczyciela odpowiedzialności za proces uczenia się na ucznia i stworzenie takich warunków, które umożliwią mu podjęcie tej odpowiedzialności. Poprawa efektywności uczenia się młodzieży poprzez nauczenie ich w jaki sposób należy się uczyć, kształtowanie umiejętności samodzielnej pracy, przy jednoczesnym wdrażaniu właściwych metod uczenia się i organizacji pracy. Kształtowanie prawidłowych nawyków uczenia się. Skuteczne przekazanie uczniom wiedzy nt. funkcjonowaniu pamięci, procesów uczenia się i zapominania oraz nauczenie wybranych technik efektywnego uczenia się Wdrażanie efektywnych technik uczenia się.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek ucznia, rodzica ucznia/opiekuna prawnego, dyrektora, nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem, wychowawcy, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, asystent rodziny, pracownika socjalnego, kuratora sądowego, opinii poradni.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje właściwe do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora.

§ 13. 1. **Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze** organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.

2. Organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych:

Adresaci	Uczniowie przejawiający trudności w nauce, w szczególności w spełnieniu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.
Zadania	Pomoc uczniom w nabywaniu wiedzy i umiejętności określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku ucznia romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut
Liczba uczestników	Maksimum 8 osób.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział ucznia w zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno – pedagogicznej.

§ **14.** 1. **Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi w tym specyficznymi trudnościami w uczeniu się.

2. Organizacja zajęć korekcyjno – kompensacyjnych:

Adresaci	Uczniowie z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się, czyli z dysleksją rozwojową w formie: dysleksji, dysortografii lub dysgrafii.
Zadania	Stymulowanie i usprawnianie zaburzonych procesów psychomotorycznych istotnych w opanowaniu umiejętności czytania i pisania, tj. konieczność wszechstronnego ćwiczenia analizatora wzrokowego, słuchowego i kinestetyczno – ruchowego, Ćwiczenia sprawności czytania, pisania i liczenia, które muszą sprzyjać usprawnianiu zaburzonych funkcji oraz służyć przezwyciężaniu konkretnych trudności w nauce, a tym samym prowadzić do opanowania umiejętności czytania, pisania i liczenia, Oddziaływania psychoterapeutyczne ogólnie uspokajające a równocześnie aktywizujące dziecko do nauki. W szkole ponadpodstawowej celem zajęć jest głównie stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego uczniom z utrudnieniami rozwojowymi, umożliwienie uczniom opanowania podstawowych umiejętności czytania i pisania, wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach będących przyczyną trudności szkolnych oraz przezwyciężanie skutków niepowodzeń szkolnych, tj. trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu, a także ich emocjonalnych i społecznych konsekwencji. Prowadzenie terapii pedagogicznej wymaga dokumentowania (indywidualny program terapii, karta diagnozy terapii pedagogicznej, dokumentacja przebiegu terapii).
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (z zakresu terapii pedagogicznej).
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.

Liczba uczestników	Maksimum 5 osób.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora. Uczestnictwo ucznia w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno–pedagogicznej.

3. Prawidłowe prowadzenie terapii pedagogicznej wymaga od nauczyciela pełnego zrozumienia trudności ucznia, znajomości zasad pracy korekcyjno - kompensacyjnej, a także pełnego rozeznania co do przydatności poszczególnych metod i form pracy na zajęciach oraz opracowania i wdrożenia efektywnego programu zajęć opracowanego na podstawie przeprowadzonej diagnozy.

4. Program terapii pedagogicznej wymaga sformułowania zasad postępowania, którymi winien kierować się terapeuta, aby zrealizować założone cele. Oprócz ogólnych zasad wynikających z dydaktyki i metodyki edukacji wczesnoszkolnej należy uwzględnić specyfikę pracy z dzieckiem o nieharmonijnym rozwoju, jego warunki rozwojowe, możliwości intelektualno-poznawcze i potrzeby. Za ważne uznaje się stosowanie następujących zasad:

1) **zasadę indywidualizacji środków i metod** - dla każdego ucznia tworzymy indywidualny program i dobieramy odpowiednie metody dydaktyczne; w toku zajęć kontrolujemy przebieg i wyniki pracy ucznia;
2) **zasadę stopniowania trudności** - w nauce czytania, pisania i liczenia uwzględniamy złożoność tych czynności i możliwości percepcyjne ucznia; stosujemy stopniowanie trudności w zakresie objętości i przystępności opracowywanego materiału; przechodzimy od ćwiczeń prostych do bardziej złożonych. Nie ma czasowych reguł (rygorów) ćwiczenia danej umiejętności;
3) **zasadę korekcji zaburzeń** - zzaczynamy pracę od ćwiczenia funkcji najgłębiej zaburzonych i najsłabiej opanowanych umiejętności, przy czym nie skupiamy się na ćwiczeniu tylko jednej funkcji, uważając, by nie doszło do przetrenowania, zniechęcenia i powrotu do złych nawyków; stosujemy przerwy na odpoczynek;
4) **zasadę kompensacji zaburzeń** - w pracy z uczniem łączymy ćwiczenie funkcji zaburzonych z ćwiczeniami funkcji niezaburzonych w celu tworzenia właściwych mechanizmów kompensacyjnych; funkcję sprawniejsze wspierają wówczas czynności funkcji zaburzonych, usprawniona zostaje integracja psychomotoryczna;
5) **zasadę systematyczności** - udział w zajęciach powinien być systematyczny i skorelowany z dodatkową pracą w domu; długie przerwy w zajęciach powodują regres;
6) **zasadę ciągłości oddziaływania psychoterapeutycznego** - działania psychoterapeutyczne powinny towarzyszyć zabiegom dydaktycznym przez cały czas trwania zajęć terapii pedagogicznej; w pierwszym okresie działania psychoterapeutyczne powinny być dominujące; pełnią one funkcje profilaktyczne - chronią przed dalszymi negatywnymi następstwami niepowodzeń szkolnych.

§ 15. 1. **Zajęcia logopedyczne (zajęcia specjalistyczne)** organizuje się dla uczniów z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych.

2. Organizacja zajęć logopedycznych:

Adresaci	Uczniowie z deficytami kompetencji i zaburzeniami sprawności językowych.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania narządów mowy, na wniosek specjalistów po badaniach przesiewowych.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek: ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (logopedzi, neurologopedzi, surdologopedzi).
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.

Liczba uczestników	Maksimum 4 osoby.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora. Uczestnictwo ucznia w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

§ 16. 1. **Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno - społeczne (zajęcia specjalistyczne o charakterze terapeutycznym)** organizuje się dla uczniów przejawiających trudności w funkcjonowaniu społecznym.

2. Organizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne:

Adresaci	Uczniowie z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania społecznego.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (np. socjoterapeuta, psycholog).
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 10 osób. W uzasadnionych przypadkach liczba uczestników zajęć może przekraczać 10.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział ucznia w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

§ 17. 1. **Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym (zajęcia specjalistyczne)** organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mających problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły.

2. Organizacja innych zajęć o charakterze terapeutycznym:

Adresaci	Uczniowie z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi, mający problemy w funkcjonowaniu w szkole oraz z aktywnym i pełnym uczestnictwem w życiu szkoły.
Zadania	Eliminowanie zaburzeń funkcjonowania społecznego.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Na wniosek: ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju prowadzonych zajęć (np. kynoterapeuta, psycholog).
Czas trwania jednostki zajęć	45 minut W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 45 minut, z zachowaniem ustalonego dla ucznia łącznego tygodniowego czasu tych zajęć.
Liczba uczestników	Maksimum 10 osób.

Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z decyzją dyrektora. Udział ucznia w zajęciach specjalistycznych trwa do czasu zlikwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego lub złagodzenia albo wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia ucznia daną formą pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

§ 18. 1. **Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu** organizuje się w szkole (branżowej I stopnia i technikum) i uzupełniają one działania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.

2. Organizacja zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej:

Adresaci	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego organizuje się dla uczniów branżowej szkoły I stopnia i technikum. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizuje się dla uczniów szkoły ponadpodstawowej.
Zadania	Wspieranie nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Współpraca nauczycieli w stałych działaniach z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego. Obowiązkowe określenie w IPET zajęć z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu realizowanych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej. Wspomaganie uczniów w wyborze dalszej drogi edukacyjnej lub zawodowej, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy. Pomoc przy podejmowaniu decyzji o wyborze rodzaju edukacji, szkoły, zawodu, w formie porady indywidualnej polegającej na wskazaniu predyspozycji i sugerowaniu kierunków rozwoju. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomaganie w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej. Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych, zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia. Koordynowanie działalności informacyjno - doradczej prowadzonej przez szkołę. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomaganie w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej, 1) gromadzić, aktualizować i udostępniać informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia; 2) prowadzić zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej; 3) koordynować działalność informacyjno-doradczą prowadzoną przez szkołę, 4) współpracować z innymi nauczycielami w stałych działaniach z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego; 5) wspierać nauczycieli, wychowawców i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Podstawa udzielania pomocy p-p	Zajęcia organizowane zgodnie z podstawą programową, planem pracy wychowawczej i programem własnym doradcy zawodowego. Ponadto - na wniosek: ucznia, rodzica/opiekuna prawnego, dyrektora, wychowawcy, nauczyciela przedmiotu, innego nauczyciela, specjalisty prowadzącego zajęcia z uczniem, wniosek poradni, asystenta edukacji romskiej – w przypadku ucznia romskiego, asystenta rodziny, kuratora sądowego, pielęgniarki szkolnej.
Prowadzący	Nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje właściwe do rodzaju prowadzonych zajęć (doradcy zawodowi). Pierwszej obserwacji i diagnozy dokonują nauczyciele i wychowawcy, którzy rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w tym ich zainteresowania i uzdolnienia.

Czas trwania jednostki zajęć	45 minut
Liczba uczestników	Nieokreślona - zajęcia lekcyjne (w oddziale klasowym), grupowe bądź indywidualne.
Okres udzielania pomocy p-p	Zgodnie z podstawą programową i ramowym planem nauczania oraz programem własnym doradcy zawodowego.

§ 19. 1. **Zindywidualizowana ścieżka kształcenia – zajęcia edukacyjne** realizowane **wspólnie z oddziałem szkolnym oraz indywidualnie z uczniem** (*indywidualne lekcje na terenie szkoły w ramach limitu zaplanowanych godzin)*, realizowane na podstawie opinii poradni, jako pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów chorych, którzy mogą uczęszczać do szkoły i którzy nie posiadają orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

2. Organizacja zindywidualizowanej ścieżki kształcenia:

Adresaci	Uczniowie chorzy, którzy mogą uczęszczać do szkoły, ale ze względu na trudności w funkcjonowaniu wynikające w szczególności ze stanu zdrowia, nie mogą realizować wszystkich zajęć edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym i wymagają dostosowania organizacji i procesu nauczania do ich specjalnych potrzeb edukacyjnych. Uczniowie, którzy **nie posiadają orzeczeń** o potrzebie kształcenia specjalnego.
Zadania	Prowadzenie nauczania ucznia według realizowanych w szkole programów nauczania, z dostosowaniem metod i form ich realizacji do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności potrzeb wynikających ze stanu zdrowia tego ucznia oraz prowadzenie zajęć w sposób, by działania były ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia w szkole. Realizacja wszystkich zajęć edukacyjnych, które są realizowane: **wspólnie z oddziałem szkolnym oraz indywidualnie z uczniem.** Podejmowanie określonych działań w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły **(m.in. zorganizowanie „systemu" pomocy koleżeńskiej).** **Realizacja zaleceń opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej,** dot. m.in.: 1) zakres, w jakim uczeń nie może brać udziału odpowiednio w zajęciach edukacyjnych wspólnie z oddziałem szkolnym; 2) okres objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką, nie dłuższy jednak niż rok szkolny; 3) działania jakie powinny być podjęte w celu usunięcia barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły. **Ustalenie przez dyrektora** (w ramach limitu zaplanowanych godzin) **tygodniowego wymiaru godzin zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie z uczniem** z uwzględnieniem konieczności realizacji przez ucznia podstawy programowej kształcenia ogólnego (lub podstawy programowej kształcenia w zawodach). (Opracowanie efektów z udzielanej pomocy przez szkołę choremu uczniowi i przekazanie ich poradni psychologiczno-pedagogicznej - przed wydaniem opinii o potrzebie objęcia ucznia zindywidualizowaną ścieżką, poradnia **we współpracy ze szkołą** oraz rodzicami ucznia, **przeprowadza analizę funkcjonowania ucznia uwzględniającą efekty udzielanej dotychczas przez szkołę** pomocy psychologiczno-pedagogicznej).
Podstawa udzielania pomocy p-p	Objęcie ucznia zindywidualizowaną ścieżką kształcenia wymaga opinii poradni, z której wynika potrzeba objęcia ucznia pomocą w tej formie oraz wniosku rodzica/opiekuna prawnego.
Prowadzący	Nauczyciele, wychowawcy i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do właściwych zajęć edukacyjnych i rodzaju prowadzonych zajęć.
Czas trwania jednostki zajęć	Zgodnie z ramowym planem nauczania danego oddziału, do którego uczęszcza uczeń.
Liczba uczestników	1
Okres udzielania	Zgodnie z decyzją dyrektora, nie dłużej jednak niż rok szkolny.

pomocy p-p	Realizacja zindywidualizowanej ścieżki kształcenia trwa w miarę posiadanych środków oraz do czasu powrotu ucznia do zdrowia (w tym do czasu zapobiegania i likwidowania opóźnień w uzyskaniu osiągnięć edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego).

§ 20. 1. **Inne formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej** udzielane przez szkołę uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom to:

1) porady i konsultacje dla uczniów – udzielane i prowadzone przez pedagoga szkolnego, w godzinach podanych na drzwiach gabinetu pedagoga oraz na tablicy ogłoszeń dla rodziców i na stronie internetowej szkoły;
2) porady i konsultacje dla rodziców – udzielane i prowadzone przez pedagoga szkolnego, w godzinach podanych na drzwiach gabinetu pedagoga oraz w wyznaczonych godzinach dyżuru nauczycieli. Godziny dyżurów nauczycieli i specjalistów w poszczególnych okresach pracy szkoły umieszcza się w tablicy ogłoszeń dla rodziców i na stronie internetowej szkoły;
3) warsztaty i szkolenia dla rodziców – prowadzi pedagog, wychowawcy i specjaliści zgodnie z harmonogramem podanym na każdy semestr, umieszczonym na tablicy ogłoszeń dla rodziców i na stronie internetowej szkoły; w przypadku warsztatów organizowanych dla rodziców danego oddziału informację przekazuje wychowawca;
4) porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla nauczycieli – zgodnie z opracowanym i przedstawionym planem nadzoru pedagogicznego prowadzą:
   a) dyrektor – w ramach spotkań indywidualnych, omawiania obserwowanych lekcji i zajęć, zebrań Rady Pedagogicznej,
   b) pedagog szkoły - w ramach spotkań indywidualnych (w godzinach pracy pedagoga szkolnego), w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej,
   c) nauczyciele – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej,
   d) wychowawcy – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej,
   e) specjaliści – w ramach spotkań indywidualnych, w ramach pracy zespołów przedmiotowych, problemowych, zadaniowych, omawiania lekcji otwartych, zebrań Rady Pedagogicznej.

2. Dyrektor ma obowiązek zadbać o przekazywanie rzetelnych i bieżących informacji na temat wprowadzanych zmian związanych z organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej, celów, oczekiwań, proponowanych rozwiązań, a także konsekwencji wprowadzanych zmian, z podaniem podstaw jej wprowadzenia.

3. Wsparcia merytorycznego dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole zapewnia poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wołowie

Rozdział 3
Zasady organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole

§ 21. Organizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów.

1. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana jest uczniom:

1) posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych, na zasadach określonych w statucie szkoły;
2) posiadającym opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej;
3) posiadającym orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia;
4) nieposiadającym orzeczenia lub opinii, ale dla których na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania

i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach koniecznym jest zorganizowanie zinstytucjonalizowanej formy pomocy lub pomocy doraźnej w bieżącej pracy z uczniem;

5) posiadającego opinię lekarza o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia określonych ćwiczeń fizycznych na zajęciach wychowania fizycznego – na podstawie tej opinii.

2. Nauczyciele pracujący z grupą uczniów prowadzą wnikliwą obserwację pedagogiczną **(dokumentują w postaci kart obserwacji),** która polega na obserwacji zachowań, obserwacji relacji poszczególnych uczniów z innymi ludźmi, analizują postępy w rozwoju związane z edukacją i rozwojem społecznym, analizują wytwory ucznia, opinie z poradni. Na podstawie wyników obserwacji nauczyciele wstępnie definiują trudności, zdolności lub zaburzenia.

3. W przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną odpowiednio nauczyciel, wychowawca lub specjalista **niezwłocznie udziela tej pomocy w bieżącej pracy z uczniem i informuje o tym wychowawcę klasy.**

4. Wychowawca klasy przekazuje tę informację pozostałym nauczycielom pracującym z uczniem, w przypadku, gdy stwierdzi taką potrzebę. Wychowawca klasy przekazuje informację na najbliższym posiedzeniu zespołu nauczycieli uczących w danej klasie, a jeśli termin planowanego zebrania jest odległy – otrzymany komunikat zapisuje w e-dzienniku.

5. Wychowawca klasy **(skutecznie, za potwierdzeniem)** informuje rodziców ucznia o potrzebie objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną ich dziecka. Informacja jest przekazywana w trakcie indywidualnej rozmowy z rodzicem.

6. W przypadku, gdy wychowawca uzna, że należy uczniowi zorganizować szkolną formę pomocy psychologiczno-pedagogicznej (*zajęcia rozwijające uzdolnienia, inne specjalistyczne formy pomocy),* wychowawca zasięga opinii nauczycieli uczących w klasie.

7. Wychowawca ma prawo zwołać zebranie wszystkich uczących nauczycieli w oddziale w celu: skoordynowania działań w pracy z uczniem, zasięgnięcia opinii nauczycieli, wypracowania wspólnych zasad postępowania wobec ucznia, ustalenia form pracy z uczniem, dostosowania metod i form pracy do potrzeb i możliwości ucznia. Informację o spotkaniu nauczycieli pracujących w jednym oddziale wychowawca przekazuje z co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

8. Po dokonanych ustaleniach zespołu nauczycielskiego lub zebraniu opinii od poszczególnych nauczycieli, wychowawca proponuje formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej poszczególnym uczniom. Propozycję przedstawia pedagogowi szkolnemu, a następnie pedagog dyrektorowi szkoły.

9. Wychowawca przy czynnościach, o których mowa w ust. 7 współpracuje z rodzicami ucznia lub w razie potrzeby ze specjalistami zatrudnionymi w szkole.

10. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej **ustala dyrektor szkoły** (po przedstawieniu propozycji przez pedagoga szkolnego), **biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form.**

11. O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane niezwłocznie zawiadamia się rodzica w formie pisemnej. Wychowawca klasy wpisuje powyższą informację w e-dzienniku lub listownie przekazuje na spotkaniu z rodzicem, zaś rodzic własnoręcznym podpisem potwierdza otrzymanie informacji.

12. Rodzic ma prawo do odmowy świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej swojemu dziecku.

13. Wychowawca klasy jest koordynatorem wszelkich działań związanych z organizacją i świadczeniem pomocy psychologiczno- pedagogicznej swoim wychowankom.

§ 22. Każdy nauczyciel oraz specjalista zatrudniony w szkole **ma obowiązek włączyć się w realizację zintegrowanych, wspólnie wypracowanych form i metod wspierania ucznia.**

§ 23. 1. W przypadku, gdy pomimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie nastąpiła poprawa w funkcjonowaniu ucznia w szkole dyrektor, za zgodą rodziców, występuje do poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie rozwiązania problemu ucznia.

§ **24.** 1. Zainteresowania uczniów oraz ich uzdolnienia rozpoznawane są w formie wywiadów z rodzicami, uczniem, **prowadzenia obserwacji** pedagogicznych oraz z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno-pedagogicznych.

2. W przypadku stwierdzenia szczególnych uzdolnień nauczyciel edukacji przedmiotowej składa wniosek do wychowawcy o objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

3. W szkole organizuje się kółka zainteresowań zgodnie z zainteresowaniami i uzdolnieniami uczniów.

4. Dyrektor szkoły, po upływie co najmniej jednego roku nauki, a w uzasadnionych przypadkach po śródrocznej klasyfikacji, udziela uczniowi zdolnemu zgody na indywidualny tok nauki lub indywidualny program nauki, zgodnie z zasadami opisanym w statucie szkoły.

5. Organizowane w szkole konkursy, olimpiady, turnieje stanowią formę rozwoju uzdolnień i ich prezentacji. Uczniowie awansujący do kolejnych etapów objęci są specjalną opieką nauczyciela.

§ 25. Procedura postępowania przy organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom posiadającym opinie poradni.

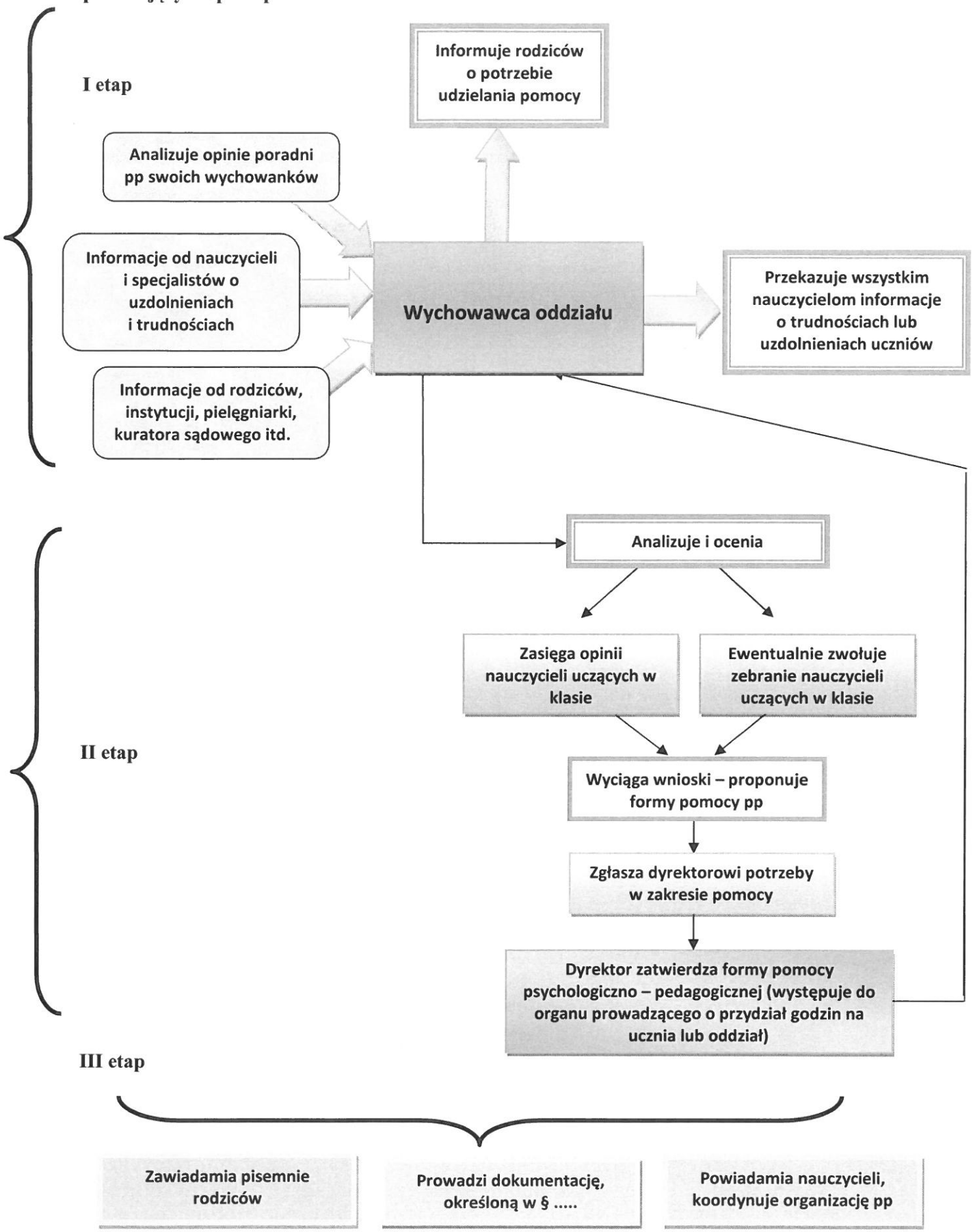

§ 26. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów z orzeczeniami.

1. W szkole powołuje się **Zespół ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej** uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niedostosowaniu społecznym lub zagrożeniu niedostosowaniem społecznym, zwany dalej **Zespołem Wspierającym.**

2. W skład zespołu wchodzą: pedagog szkolny, jako główny koordynator pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, wychowawca oddziału jako koordynator pomocy psychologiczno-pedagogicznej w danym oddziale i przewodniczący zespołu oraz nauczyciele specjaliści, zatrudnieni w szkole.

3. Dla uczniów posiadających orzeczenie publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego, zespół na podstawie orzeczenia opracowuje Indywidualny Program Edukacyjno–Terapeutyczny (IPET) na okres wskazany w orzeczeniu, nie dłuższy niż na etap edukacyjny. Program opracowuje się:

1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego naukę w szkole;
2) 30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

4. Zespół opracowuje IPET **po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia** uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego we współpracy *(w zależności od potrzeb)* z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną.

5. Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje **okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia,** uwzględniając **ocenę efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej** udzielanej uczniowi oraz w miarę potrzeb dokonuje modyfikacji **programu (dokonuje oceny efektywności programu w zakresie dostosowań).**

6. Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET) zawiera:

1) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, o którym mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, w szczególności przez zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem;
2) rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania ucznia, z tym że w przypadku:
   a) ucznia niepełnosprawnego — zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
   b) ucznia niedostosowanego społecznie — zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,
   c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym — zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym;
3) formy i metody pracy z uczniem;
4) formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły zgodnie z przepisami;
5) działania wspierające rodziców oraz ucznia - zakres współdziałania z poradnią psychologiczno–pedagogiczną, poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży (zajęcia specjalistyczne);
6) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia oraz zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, wyboru kierunku kształcenia i zawodu;
7) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań, tj.:
   a) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
   b) przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.
8) rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia (w przypadku uczniów niepełnosprawnych), w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie - w zależności od potrzeb;
9) w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznych ocen - wybrane zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.

7. W ramach zajęć rewalidacyjnych w IPET uwzględnia się w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych poprzez:

1) naukę orientacji przestrzennej o poruszania się oraz naukę systemu Braillea lub innych alternatywnych metod komunikacji - w przypadku ucznia niewidomego;
2) naukę języka migowego lub innych alternatywnych metod komunikacji - w przypadku ucznia z autyzmem, w tym zespołem Aspergera;
3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne - w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

8. Pracą danego **Zespołu Wspierającego** koordynuje wychowawca oddziału. Zespół przy ustalaniu form i czasu trwania pomocy uczniowi współpracuje z rodzicami ucznia lub w razie potrzeb z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.

9. Rodzice ucznia mają prawo uczestniczyć w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu oceny efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wychowawca klasy - koordynator zawiadamia pisemnie rodziców o terminie każdego spotkania zespołu i o możliwości uczestniczenia w nim.

10. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują kopię programu (IPET) i wielospecjalistycznych ocen (WOFU).

11. Spotkania Zespołu Wspierającego odbywają się w miarę potrzeb.

12. W spotkaniach Zespołu Wspierającego mogą uczestniczyć:

1) na wniosek dyrektora szkoły: przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, lub pomoc nauczyciela,
2) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia - inne osoby, w szczególności: lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.

13. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form.

14. O ustalonych dla ucznia formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane niezwłocznie zawiadamia się rodzica **skutecznie**, w formie pisemnej. Wychowawca klasy wpisuje powyższą informację w e-dzienniku (informacja ta musi być skutecznie doręczona).

15. Nauczyciele pracujący z uczniem, dla którego został opracowany Indywidualny Program Edukacyjno–Terapeutyczny mają obowiązek znać jego treść oraz stosować się do zawartych w nim zaleceń. **Zaleca się, by nauczyciele prowadzili notatki z zapisem postępu w rozwoju ucznia,** w oparciu o które będzie dokonywana ocena efektywności działań.

§ 27. Procedura postępowania w przypadku organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z orzeczeniami.

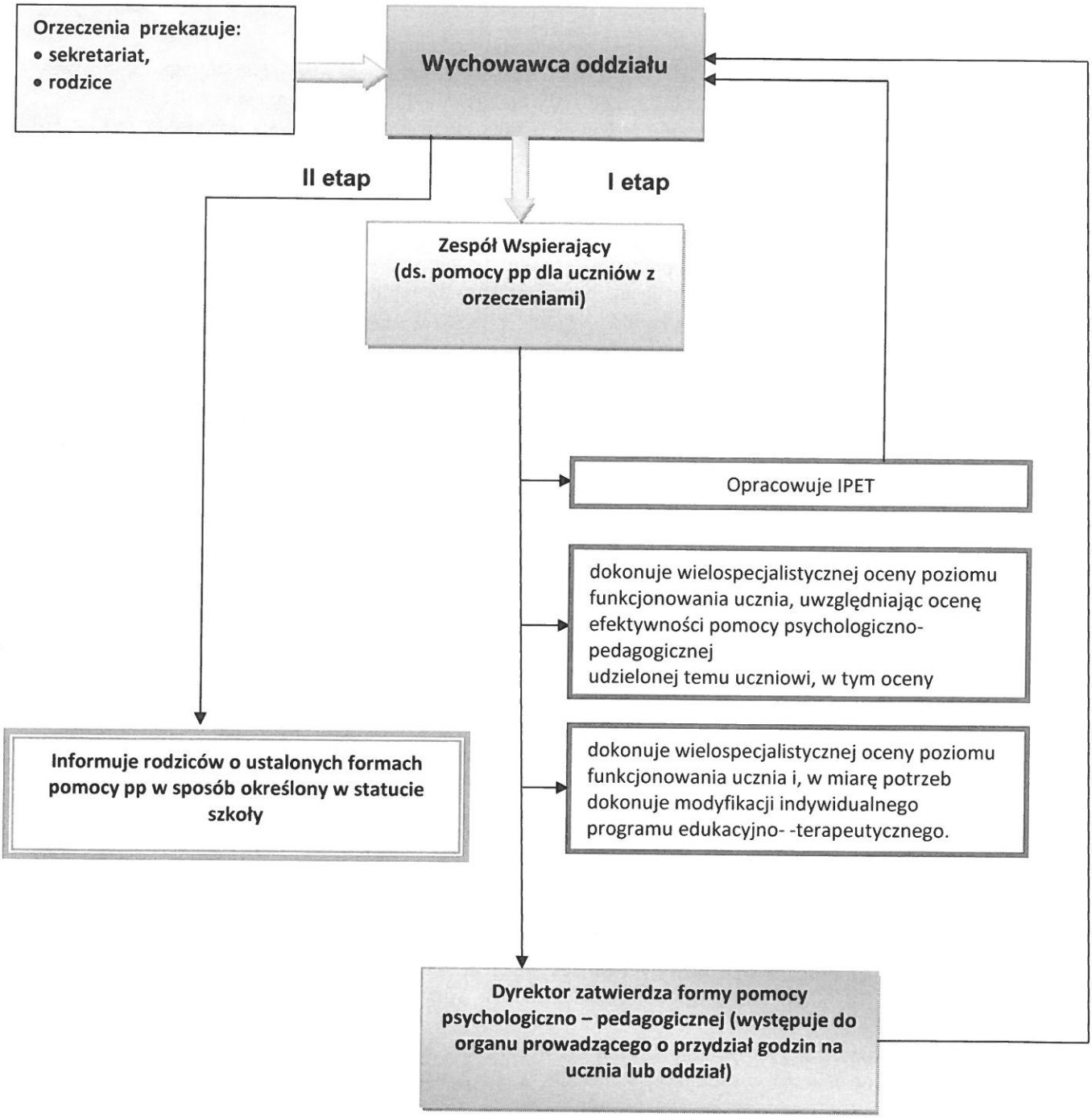

Obowiązki wychowawcy klasy i nauczycieli w zakresie wspierania uczniów.

§ 28. 1. W zakresie organizacji pomocy w psychologiczno–pedagogicznej uczniom powierzonej klasy **do obowiązków wychowawcy** należy:

1) przeanalizowanie dostarczonych przez rodziców orzeczeń z poradni psychologiczno–pedagogicznej i wszczęcie postępowania;
2) przeanalizowanie opinii poradni psychologiczno–pedagogicznej i wstępne zdefiniowanie trudności/ zdolności uczniów;
3) przyjmowanie uwag i opinii nauczycieli pracujących z daną klasą o specjalnych potrzebach edukacyjnych uczniów;
4) określanie mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień uczniów;

5) określenie specjalnych potrzeb ucznia samodzielnie lub we współpracy z grupą nauczycieli prowadzących zajęcia w klasie;
6) w przypadku stwierdzenia, że uczeń wymaga pomocy psychologiczno–pedagogicznej wszczęcie właściwego postępowania;
7) wnioskowanie o objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną;
8) złożenia wniosku do dyrektora szkoły o uruchomienie sformalizowanej formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniowi – w ramach form pomocy możliwych do uruchomienia w szkole;
9) **skuteczne** (pisemne) poinformowanie rodziców o zalecanych formach pomocy dziecku; w przypadku pisma wychodzącego na zewnątrz wychowawca jest obowiązany zachować zasady obowiązujące w Instrukcji Kancelaryjnej;
10) monitorowanie organizacji pomocy i obecności ucznia na zajęciach; informowanie rodziców i innych nauczycieli o efektywności pomocy psychologiczno – pedagogicznej i postępach ucznia;
11) angażowanie rodziców w działania pomocowe swoim dzieciom;
12) prowadzenie dokumentacji rejestrującej podejmowane działania w zakresie organizacji pomocy psychologiczno–pedagogicznej uczniom swojej klasy, w tym **Kart dostosowań wymagań edukacyjnych oraz Kart obserwacji uczniów;**
13) stałe kontaktowanie się z nauczycielami prowadzącymi zajęcia w klasie w celu ewentualnego wprowadzenia zmian w oddziaływaniach pedagogicznych i psychologicznych oraz **dokonania ewaluacji typu „*in - term*" – w trakcie i ewaluacji „ *in - post* " – na zakończenie;**

2. Wychowawca realizuje zadania poprzez:

1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bieżącej pracy z uczniem;
2) bliższe poznanie uczniów, ich zdrowia, cech osobowościowych, warunków rodzinnych i bytowych, ich potrzeb i oczekiwań; zdobycie rzetelnej wiedzy o uczniu i jego środowisku; wychowawca poznaje ucznia i jego sytuację poprzez rozmowy z nim i jego rodzicami, obserwacje zachowań ucznia i jego relacji z innymi, analizę zauważonych postępów w rozwoju ucznia związanych z edukacją i rozwojem społecznym; sam wchodzi w relację z uczniem i ma szansę dokonywać autorefleksji związanej z tym, co się w tej relacji dzieje; dodatkowo ma możliwość analizowania dokumentów (orzeczenia, opinii, dokumentacji medycznej udostępnionej przez rodzica, itp.), analizowania wytworów ucznia. Może mieć również dostęp do wyników badań prowadzonych przez specjalistów i do pogłębionej diagnozy;
3) rozpoznawanie i diagnozowanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych uczniów; rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
4) dostosowywanie wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości uczniów (prowadzenie **Kart dostosowań wymagań edukacyjnych**);
5) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
6) indywidualizowanie pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia;
7) prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze emocjonalnej i behawioralnej;
8) rozwijanie pozytywnej motywacji uczenia się, wdrażanie efektywnych technik uczenia się;
9) stosowanie oceniania wspierającego ucznia z zachowaniem przede wszystkim motywującego charakteru oceny, w tym przekazywanie podczas różnych form oceniania informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:
   a) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
   b) odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
   c) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
   d) wskazanie uczniowi sposobu w jaki powinien pracować dalej.
10) udział w pracach Zespołu Wspierającego dla uczniów z orzeczeniami;
11) tworzenie środowiska zapewniającego uczniom prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, opiekę wychowawczą oraz atmosferę bezpieczeństwa i zaufania;
12) ułatwianie adaptacji w środowisku rówieśniczym oraz pomoc w rozwiązywaniu konfliktów z rówieśnikami;

13) pomoc w rozwiązywaniu napięć powstałych na tle konfliktów rodzinnych, niepowodzeń szkolnych spowodowanych trudnościami w nauce;
14) utrzymywanie systematycznego kontaktu z nauczycielami uczącymi w powierzonej mu klasie w celu ustalenia zróżnicowanych wymagań wobec uczniów i sposobu udzielania im pomocy w nauce;
15) wdrażanie uczniów do wysiłku, rzetelnej pracy, cierpliwości, pokonywania trudności, odporności na niepowodzenia, porządku i punktualności, do prawidłowego i efektywnego organizowania sobie pracy;
16) systematyczne interesowanie się postępami (wynikami) uczniów w nauce: zwracanie szczególnej uwagi zarówno na uczniów szczególnie uzdolnionych, jak i na tych, którzy mają trudności i niepowodzenia w nauce, analizowanie wspólnie z uczniami, samorządem klasowym, nauczycielami i rodzicami przyczyn niepowodzeń uczniów w nauce, pobudzanie dobrze i średnio uczących się do dalszego podnoszenia wyników w nauce, czuwanie nad regularnym uczęszczaniem uczniów na zajęcia lekcyjne, badanie przyczyn opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych, udzielanie wskazówek i pomocy tym, którzy (z przyczyn obiektywnych) opuścili znaczną ilość zajęć szkolnych i mają trudności w uzupełnieniu materiału;
17) tworzenie poprawnych relacji interpersonalnych opartych na życzliwości i zaufaniu, m.in. poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, wyjść, itp.;
18) tworzenie warunków umożliwiających uczniom odkrywanie i rozwijanie pozytywnych stron ich osobowości: stwarzanie uczniom warunków do wykazania się nie tylko zdolnościami poznawczymi, ale także - poprzez powierzenie zadań na rzecz spraw i osób drugich - zdolnościami organizacyjnymi, opiekuńczymi, artystycznymi, menedżerskimi, przymiotami ducha i charakteru;
19) współpracę z pielęgniarką szkolną, rodzicami, opiekunami uczniów w sprawach ich zdrowia, organizowanie opieki i pomocy materialnej uczniom;
20) udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych.
21) udzielanie pomocy, rad i wskazówek uczniom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, występowanie do organów szkoły i innych instytucji z wnioskami o udzielenie pomocy.

§ 30. 1. Do **obowiązków każdego nauczyciela** w zakresie wspierania uczniów i świadczenia pomocy psychologiczno–pedagogicznej uczniom należy:
1) świadczenie pomocy psychologiczno – pedagogicznej **w bieżącej pracy z uczniem;**
2) udział w pracach **Zespołu wychowawczego** przy opracowywaniu zintegrowanych działań nauczycieli w celu podniesienia efektywności uczenia się i poprawy funkcjonowania ucznia w szkole;
3) **udział w pracach zespołu oceniającego efektywność świadczenia pomocy psychologiczno-pedagogicznej i planującego dalsze działania** oraz zebraniach organizowanych przez wychowawcę;
4) **prowadzenie obserwacji** w celu zdiagnozowania trudności lub uzdolnień uczniów;
5) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów;
6) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie uczniów i ich uczestnictwo w życiu szkoły;
7) określanie mocnych stron, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
8) zgłaszanie zauważonych specjalnych potrzeb uczniów wychowawcy klasy;
9) **dostosowanie wymagań edukacyjnych uczniom do indywidualnych potrzeb** rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:
   a) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno - terapeutycznym,
   b) posiadającego orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania - na podstawie tego orzeczenia,
   c) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej - na podstawie tej opinii,
   d) nieposiadającego orzeczenia lub opinii, który objęty jest pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole - na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia dokonanego przez nauczycieli i specjalistów, o którym mowa w przepisach w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
10) uzupełnianie **Karty dostosowań wymagań edukacyjnych** prowadzonych przez wychowawcę w obszarze dostosowania treści przedmiotowych;

2. Sposób dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 4 nauczyciel odnotowuje kolorem zielonym w opracowanych wymaganiach edukacyjnych dla oddziału.

3. Zaleca się **indywidualizowanie pracy z uczniem** na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, np. poprzez:

1) prowadzenie lekcji na kilku poziomach nauczania przez:
   a) Dzielenie uczniów na grupy, które w zależności od tematu i rodzaju wykonywanych zadań różnią się liczebnością i składem, np.
   b) Akceptowanie faktu, że każdy uczeń pracuje w swoim własnym rytmie i na odpowiednim dla siebie poziomie. Określenie limitu czasu na daną pracę – najlepiej dać go za dużo, tak żeby uczniowie mogli *„pokonać zegar"*.
   c) Stosowanie na lekcjach kart dydaktycznych, kart pracy, które umożliwiają każdemu uczniowi omawianie kolejnych partii materiału w swoim własnym tempie. Dawanie poleceń typu: *„Spróbuj rozwiązać", „Zrób które możesz", „Zrób, ile możesz", „Rozwiąż, które chcesz", „Napisz, ile zdążysz"*.
   d) Wykorzystywanie materiałów odwołujących się do wielu zmysłów: multimedialnych gier dydaktycznych, łamigłówek, krzyżówek, domina itp.
   e) Stosowanie metod polisensorycznych, czyli wielozmysłowego uczenia się (prezentacje multimedialne, programy komputerowe, modele, makiety itp.) oraz metod interaktywnych (burza mózgów, mapa mentalna, plakat/folder, portfolio, eksperymenty/ doświadczenie, instruktaż, praca konstrukcyjna itp.)
   f) Wykorzystywanie pierwszej lekcji z nowego tematu lub działu do aktywowania uczniów z trudnościami. Można np. prosić ich o wyjaśnienie nowego pojęcia, rozwiązanie prostego przykładu na tablicy lub wskazanie odpowiednich wielkości. Przeważnie polecenia wykonywane są poprawnie, co jest podstawą do wystawienia pozytywnej oceny.
   g) Upewnienie się, że zlecone uczniowi zadania lub ćwiczenie ma wyraźną strukturę, jest dobrze określone i mieści się w granicach jego możliwości. Pierwsza część nich będzie łatwa lub na tyle mu znajoma, żeby mógł ją prawidłowo wykonać i już na wstępie doświadczyć sukcesu.
   h) Dopilnowanie, by uczeń powtórzył instrukcję w celu upewnienia się, że wie, co ma robić.
2) stosowanie różnych metod podpowiedzi:
   a) Formułowanie jasnych, konkretnych pytań lub doprowadzanie na właściwy trop, co musi być zrobione, aby osiągnąć pożądany poziom wykonania.
   b) Podawanie na kartkach dyspozycji, które pozwolą krok po kroku znaleźć odpowiednie rozwiązanie, np. zadanie pytań naprowadzających, będących wskazówką, w jaki sposób wykonać daną formę ćwiczeniową.
   c) Wcześniejsze podawanie szczegółowych zagadnień do tematu, z poleceniem zebrania materiałów dotyczących jednego, wybranego zagadnienia.
   d) Przedstawienie wzoru wykonania zadania, np.:
      da) gotowych wzorów, ale na inny temat niż opracowany w klasie,
      db) tekstu rozwiązania na opracowany temat, ale z lukami do uzupełnienia,
      dc) podanie na kartkach słowniczków tematycznych, wyjaśnień obcych wyrazów lub trudniejszych pojęć, których zastosowanie pomoże rozwiązać zadanie.
3) aranżowanie współpracy między uczniami:
   a) Sadzanie w ławkach uczniów z trudnościami przy uczniach przeciętnych, z którymi się przyjaźnią i poprosić tych drugich, żeby pomagali im przy rozwiązywaniu zadań, przypominali o upływie czasu itp.
   b) Przy powtarzaniu omówionego materiału i utrwalaniu wiedzy stosowanie autotestów typu:
      ba) *„dyktando twórcze"*, gdzie uczniowie sami w małych grupach układają tekst do zapisania, a najlepszy z nich - „nauczyciel" - dyktuje go wszystkim,
      bb) *„moja klasówka"* - uczniowie konstruują po dwa lub trzy pytania bądź zadania dla kolegi z ławki i sami oceniają ich wykonanie.
4) różnicowanie prac domowych pod względem stopnia trudności, sposobu i formy wykonania:
   a) Dokładne wyjaśnianie tematu, treści i celu pracy domowej oraz ukazanie związku z zagadnieniami omawianymi na zajęciach.
   b) Mobilizowanie uczniów do odrabianie zadań domowych poprzez systematyczną kontrolę prowadzoną przez nauczyciela.

c) Przydzielanie uczniom zróżnicowanych zadań: obowiązkowych, dodatkowych dla chętnych oraz proponowanych przez nich samych.
d) Podawanie instrukcji wykonawczej i techniki wykonania – udzielenie przez nauczyciela wskazówek rzeczowych i metodycznych, wskazanie środków potrzebnych do wykonania zadania domowego.
e) Udzielanie odpowiedzi na pytania uczniów i dodatkowych wyjaśnień.
f) Sprawdzanie, poprawianie i ocenianie przez nauczyciela każdej pracy domowej.

5) kontrola wiadomości i umiejętności:
a) Stosowanie wszelkich możliwych form: odpowiedzi słownych i pisemnych, rysunków, diagramów, układanek, krzyżówek, schematów, nagrań na dyktafon, prac wykonanych z użyciem piktogramów, wyciągów ze stron internetowych, wydruków, kopii z wydawnictw i z prasy, prezentacji multimedialnych.
b) Różnicowanie sprawdzianów, czyli takie ich przygotowanie, by:
ba) zadania sprawdzały wiadomości konieczne i podstawowe,
bb) zadania były ułożone w formie testów wyboru lub testów wielostronnego wyboru albo testów z lukami do uzupełnienia,
bc) punktacja do zadań była jednakowa, bez względu na ich stopień trudności,
bd) uczeń mógł opracować: jeden temat lub jedno zadanie spośród dwóch lub trzech danych do wyboru; wypowiedź na jeden temat, ale z możliwością wyboru dowolnej jej formy.
be) pozwalanie uczniowi z trudnościami na korzystanie z notatek, podręcznika, kalkulatora, itp.

6) ocenianie postępów ucznia:
a) Ocenianie ucznia zgodnie z wpisami WZO, które dotyczą uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
b) Informowanie o sytuacji oceniania, czyli zapoznanie z regułami: kiedy, co i jak będzie podlegało ocenie. Przed sprawdzianami można dawać uczniowi kartkę zawierającą szczegółowy zakres materiału do uzyskania pozytywnej oceny.
c) Dbanie o to, by:
ca) oceniać ucznia za to, czego się nauczył, a nie za to, czego jeszcze nie umie,
cb) nie pominąć w ocenie żadnych dobrych stron aktywności ocenianego ucznia,
cc) ocena była adekwatna do możliwości ucznia, a nie wynikała z porównania go z innymi,
cd) ocena miała charakter wspierający, zawierała konkretne wskazówki/instrukcje do dalszej pracy ucznia.

7) stosowanie indywidualnych zaleceń wyrównawczych, które każdorazowo są dostosowywane do rodzaju ujawnionych u ucznia trudności, braków i zaległości, np. przez:
a) Umożliwienie indywidualnych spotkań ucznia z nauczycielem poprzez podanie do wiadomości uczniów stałych terminów konsultacji.
b) Powtarzanie z uczniami słabo opanowanych partii materiału, z zastosowaniem prostych i jasnych sformułowań typu: „narysuj", „przeczytaj", „wybierz", „dopasuj" - nie należy stosować rozbudowanych poleceń o charakterze wyjaśniającym. Wszelkie wyjaśnienia muszą być poparte obrazem: rysunkiem, zdjęciem, makietą itp.

8) przygotowanie otoczenia wspierającego nauczyciela w indywidualizacji:
a) Przemyślane ustawienie ławek i krzeseł, umożliwiające różne formy aktywności uczniów w czasie lekcji. Jeśli lekcja prowadzona jest głównie w formie frontalnej, wskazane jest ustawienie wszystkich ławek w rzędach lub w formie stołu konferencyjnego. Jeśli przeważa praca w parach lub małych grupach, warto ustawić ławki w formie litery „U", oddzielnych stolików lub tzw. rybiej ości.
b) Ustawienie na regałach pomocy dydaktycznych będących w codziennym użytku. W indywidualizacji pracy poprzez otwarte formy nauczania uczniowie mogą korzystać z wielu środków dydaktycznych, bez konieczności posiadania kompletu przez każdego ucznia.
c) Zagospodarowanie ścian, drzwi, okien i parapetów na zamieszczanie informacji organizacyjnych, np. podziału uczniów na małe grupy, tygodniowego lub miesięcznego planu pracy czy instrukcji nt. odrabiania pracy domowej.
A. dostosowywanie metody pracy do sposobów uczenia się ucznia,
B. udział w zebraniach organizowanych przez wychowawcę klasy,
C. komunikowanie rodzicom postępów ucznia oraz efektywności świadczonej pomocy,

D. prowadzenie dokumentacji na potrzeby zajęć dodatkowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi i wewnątrzszkolnymi,
E. współdziałanie z innymi nauczycielami uczącymi w klasie w celu zintegrowania i ujednolicenia oddziaływań na ucznia oraz wymiany doświadczeń i komunikowania postępów ucznia,
F. prowadzenie działań służących wszechstronnemu rozwojowi ucznia w sferze emocjonalnej i behawioralnej,
G. udzielanie doraźnej pomocy uczniom w sytuacjach kryzysowych z wykorzystaniem zasobów ucznia, jego rodziny, otoczenia społecznego i instytucji pomocowych.
H. stosowanie oceniania wspierającego ucznia z zachowaniem przede wszystkim charakteru motywującego oceny, w tym przekazywanie podczas różnych form oceniania informacji zwrotnej zawierającej 4 elementy:
   ha) wyszczególnienie i docenienie dobrych elementów pracy ucznia,
   hb) odnotowanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
   hc) przekazanie uczniowi wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
   hd) wskazanie uczniowi sposobu w jaki powinien pracować dalej.

§ 31. Zadania i obowiązki **pedagoga szkolnego.**

1. Do zadań pedagoga szkolnego należy:

1) świadczenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej **w bieżącej pracy z uczniem;**
2) prowadzenie badań i działań diagnostycznych, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron ucznia;
3) diagnozowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu szkoły;
4) diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych stanowiących barierę ograniczającą aktywne i pełne uczestnictwo w życiu szkoły, klasy lub zespołu uczniowskiego;
5) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych;
6) podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów uczniów;
7) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie i organizowanie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia;
8) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej;
9) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
10) inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych;
11) pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów;
12) rozpoznawanie i analizowanie przyczyn niepowodzeń edukacyjnych;
13) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z Programu wychowawczo-profilaktycznego w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i wychowawców;
14) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;
15) prowadzenie warsztatów dla rodziców oraz udzielanie im indywidualnych porad w zakresie wychowania;
16) wspomaganie i pomoc nauczycielom w opracowaniu i realizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego;
17) wspomaganie i pomoc nauczycielom w opracowaniu i realizacji poszczególnych programów profilaktycznych;
18) wspomaganie i pomoc nauczycielom w opracowaniu i realizacji **Strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych i interwencyjnych** wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem;
19) wspomaganie i pomoc nauczycielom w rozpoznawaniu potrzeb edukacyjnych, rozwojowych i możliwości uczniów w ramach konsultacji i porad indywidualnych, szkoleń wewnętrznych WDN i udział w pracach zespołów wychowawczych;
20) koordynowanie pracą Zespołu Wspierającego, powołanego do opracowania IPET;

21) wspomaganie i pomoc wychowawcom i nauczycielom w opracowywaniu IPET;
22) współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną oraz instytucjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i ucznia;
23) nadzór i pomoc w przygotowywaniu opinii o uczniach do Sądu Rodzinnego, poradni psychologiczno-pedagogicznych lub innych instytucji;
24) *prowadzenie na stronie internetowej szkoły zakładki „pedagog szkolny" (umieszczanie na stronie informacji bieżących dla rodziców z działalności pedagoga oraz treści dla rodziców z zakresu psychoedukacji);*
25) prowadzenie dokumentacji pracy, zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 32. Zadania i obowiązki doradcy zawodowego.

1. Do zadań doradcy zawodowego należy w szczególności:
1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
3) **opracowanie i wdrożenie własnego programu zajęć** związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
4) prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu z uwzględnieniem rozpoznanych mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów;
5) w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego doradca zawodowy ma obowiązek:
   a) uczestniczyć jako członek zespołu w opracowaniu IPET dla ucznia,
   b) realizować wspólnie z innymi nauczycielami zintegrowane działania i zajęcia, określone w IPET, opracowanym dla ucznia na podstawie przepisów w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych – **tj. prowadzić w ramach pomocy psychologiczno–pedagogicznej zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,**
6) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę;
7) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
8) wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
9) opracowanie systemu doradztwa zawodowego w szkole;
10) prowadzenie zajęć edukacyjnych zgodnie z planem zajęć;
11) prowadzenie dokumentacji zajęć, zgodnie z odrębnymi przepisami.

2. W przypadku braku doradcy zawodowego w szkole dyrektor szkoły wyznacza nauczyciela, wychowawcę grupy wychowawczej lub specjalistę realizującego zadania, o których mowa w ust. 1.

Rozdział 5
Organizacja nauczania, wychowania i opieki uczniom niepełnosprawnym, niedostosowanym społecznie i zagrożonym niedostosowaniem społecznym

§ 33. W szkole kształcenie specjalnym obejmuje się uczniów posiadających orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego. Nauczanie specjalne prowadzone jest w oddziałach ogólnodostępnych.

§ 34. 1. Szkoła zapewnia uczniom z orzeczoną niepełnosprawnością lub niedostosowaniem społecznym:
1) realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego;
2) odpowiednie warunki do nauki oraz w miarę możliwości sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne;
3) realizację programów nauczania dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych ucznia;
4) zajęcia specjalistyczne, stosownie do zaleceń w orzeczeniach poradni i możliwości organizacyjnych szkoły;
5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne stosownie do potrzeb;

6) integrację ze środowiskiem rówieśniczym;
7) dla uczniów niesłyszących, z afazją lub z autyzmem w ramach zajęć rewalidacyjnych naukę języka migowego lub zajęcia z innych alternatywnych metod komunikacji.

2. Szkoła organizuje zajęcia zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

§ 35. 1. Uczniowi posiadającemu orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor szkoły, na wniosek rodziców lub Zespołu Wspierającego, może przedłużyć naukę w szkole do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 24 rok życia.

2. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki uczniowi niepełnosprawnemu podejmuje w formie uchwały stanowiącej rada pedagogiczna, po uzyskaniu pozytywnej opinii Zespołu oraz zgody rodziców.

3. Opinię, o której mowa w ust. 2 sporządza się na piśmie.

4. Zgodę na przedłużenie nauki rodzice ucznia składają w formie pisemnej do wychowawcy oddziału, nie później niż do 15 lutego danego roku szkolnego.

5. Decyzję o przedłużeniu okresu nauki podejmuje dyrektor szkoły nie później niż do końca lutego w ostatnim roku nauki w szkole.

6. Przedłużenie nauki uczniowi niepełnosprawnemu może być dokonane w przypadkach:
1) braków w opanowaniu wiedzy i umiejętności z zakresu podstawy programowej, utrudniającej kontynuowanie nauki w kolejnym etapie edukacyjnym, spowodowanych dysfunkcją ucznia lub usprawiedliwionymi nieobecnościami;
2) psychoemocjonalnej niegotowości ucznia do zmiany szkoły.

§ 36. 1. Dyrektor szkoły, na wniosek rodziców oraz na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno–pedagogicznej, w tym specjalistycznej, zwalnia ucznia z wadą słuchu lub z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją ze sprzężonymi niepełnosprawnościami lub autyzmem z nauki drugiego języka obcego do końca danego etapu edukacyjnego.

2. Dyrektor szkoły zwalnia ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego z drugiego języka obcego na podstawie tego orzeczenia do zakończenia cyklu edukacyjnego.

§ 37. 1. Uczniowi niepełnosprawnemu szkoła organizuje zajęcia rewalidacyjne, zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno–pedagogicznej. Tygodniowy wymiar zajęć rewalidacyjnych w każdym roku szkolnym wynosi w oddziale ogólnodostępnym po 2 godziny tygodniowo na ucznia.

2. Liczbę godzin zajęć rewalidacyjnych dyrektor szkoły umieszcza w szkolnym planie nauczania i arkuszu organizacyjnym.

3. Godzina zajęć rewalidacyjnych trwa 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć. Jeśli jest to możliwe zajęcia organizuje się w co najmniej dwóch dniach.

§ 38. 1. W szkole dla uczniów o potrzebie kształcenia specjalnego organizowane są:
1) zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych w zakresie:
   a) korekcji wad postawy (gimnastyka korekcyjna),
   b) korygujące wady mowy (zajęcia logopedyczne i z logorytmiki),
   c) korekcyjno– kompensacyjne,
   d) nauka języka migowego lub inne alternatywne metody komunikacji,
   e) zajęcia specjalistyczne: terapia psychologiczna,
   f) inne, które wynikają z konieczności realizacji zaleceń w orzeczeniu poradni.
2) zajęcia resocjalizacyjne dla uczniów niedostosowanych społecznie;
3) zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym;
4) w ramach pomocy psychologiczno - pedagogicznej zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

§ 39. 1. W szkole, za zgodą organu prowadzącego, można zatrudniać dodatkowo nauczycieli posiadających kwalifikacje w zakresie pedagogiki specjalnej w celu współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, *niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym.*

2. Nauczyciele, o których mowa w ust. 1:

1) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami i ze specjalistami realizują zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie;
2) prowadzą wspólnie z innymi nauczycielami i ze specjalistami pracę wychowawczą z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
3) uczestniczą, w miarę potrzeb, w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli i specjalistów;
4) udzielają pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom i specjalistom realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym.

3. Dyrektor szkoły, uwzględniając indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów niepełnosprawnych, *niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym,* wyznacza zajęcia edukacyjne oraz zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, realizowane wspólnie z innymi nauczycielami przez nauczycieli, o których mowa w ust. 1, lub w których nauczyciele ci uczestniczą.

4. Rada pedagogiczna wskazuje sposób dostosowania warunków przeprowadzania egzaminu maturalnego i zawodowego, do rodzaju niepełnosprawności lub indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając posiadane przez tego ucznia lub absolwenta orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w oparciu o szczegółową informację o sposobach dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu podaną do publicznej wiadomości na stronie internetowej CKE.

5. Zapewnienie warunków, o których mowa w ust. 3 należy do obowiązków przewodniczącego szkolnego zespołu egzaminacyjnego.

§ 40. Uczeń niepełnosprawny ma prawo do korzystania z wszelkich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowanej w szkole w formach i na zasadach określonych w statucie szkoły.

Rozdział 6
Regulamin pracy Zespołu Wspierającego ds. pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

§ 41. 1. W szkole powołuje się Zespół ds. pomocy psychologiczno–pedagogicznej uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niedostosowaniu społecznym lub zagrożeniem niedostosowania społecznego, zwany dalej Zespołem Wspierającym.

2. Zespół powołuje dyrektor szkoły na czas nieokreślony. W skład zespołu wchodzą specjaliści zatrudnieni w szkole tj. pedagog (główny koordynator organizowania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole) oraz wychowawca klasy *(jako przewodniczący zespołu)* do której uczeń jest przypisany, specjaliści i nauczyciele posiadający kwalifikacje z zakresu pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

3. Zebrania zespołu odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w semestrze. Zebrania zwołuje wychowawca oddziału, co najmniej z jednotygodniowym wyprzedzeniem.

4. Zespół zbiera się niezwłocznie po wpłynięciu orzeczenia do szkoły.

5. **Pracę zespołu koordynuje wychowawca oddziału**, do której uczęszcza uczeń, nauczyciel lub specjalista, prowadzący zajęcia z uczniem, wyznaczony przez dyrektora szkoły.

6. W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć:
   a) na wniosek dyrektora szkoły – przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej,
   b) na wniosek lub za zgodą rodziców ucznia lub pełnoletniego ucznia – lekarz, psycholog, pedagog, logopeda lub inny specjalista.

6. Osoby zaproszone do udziału w posiedzeniu zespołu, a niezatrudnione w szkole są **zobowiązane udokumentować swoje kwalifikacje zawodowe oraz złożyć oświadczenie o obowiązku ochrony danych osobowych ucznia, w tym danych szczególnej kategorii przetwarzania.** W przypadku braków w powyższych dokumentach, osoba zgłoszona do udziału w posiedzeniu zespołu przez rodziców nie może uczestniczyć w pracach zespołu.

7. Dla uczniów, o których mowa w ust. 1, zespół na podstawie orzeczenia oraz innych źródeł informacji (*wywiad z rodzicami, obserwacja ucznia, udostępnione przez rodziców wyniki badań lekarskich i zaświadczeń)* opracowuje indywidualny program edukacyjno–terapeutyczny na okres wskazany w orzeczeniu. Zespół opracowuje program **po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia do zawarte w orzeczeniu** we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno - pedagogiczną.

8. Program opracowuje się w terminie:

1) do dnia 30 września roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego naukę w szkole;
2) 30 dni od dnia złożenia w szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.

9. **Zespół, co najmniej dwa razy w roku szkolnym, dokonuje okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając ocenę efektywności programu** oraz, w miarę potrzeb, dokonuje modyfikacji programu, czyli podczas spotkań zespołu dokonuje się:

1) okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia;
2) oceny efektywności programu w zakresie dostosowań;
3) modyfikacji programu (w miarę potrzeb).

10. Okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia i modyfikacji programu dokonuje się, w zależności od potrzeb, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną, a także – za zgodą rodziców – z innymi podmiotami

11. Wielospecjalistyczne oceny uwzględniają w szczególności:

1) indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia;
2) w zależności od potrzeb, zakres i charakter wsparcia ze strony nauczycieli, specjalistów lub pomocy nauczyciela;
3) przyczyny niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu ucznia, w tym bariery i ograniczenia utrudniające funkcjonowanie i uczestnictwo ucznia w życiu szkoły, a w przypadku ucznia realizującego wybrane zajęcia edukacyjne indywidualnie lub w grupie zgodnie ze wskazaniem – także napotykane trudności w zakresie włączenia ucznia w zajęcia z oddziałem szkolnym, oraz efekty działań podejmowanych w celu ich przezwyciężenia.

12. Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń **mają prawo uczestniczyć** w spotkaniach zespołu, a także w opracowaniu i modyfikacji programu oraz dokonywaniu wielospecjalistycznej oceny. Dyrektor szkoły – za pośrednictwem wychowawcy - **zawiadamia pisemnie, w sposób przyjęty w szkole, rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia o terminie każdego spotkania zespołu i możliwości uczestniczenia w tym spotkaniu.**

13. **Rodzice ucznia albo pełnoletni uczeń otrzymują kopię**:

1) wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia;
2) programu.

2. W przypadku nieobecności rodziców na posiedzeniu Zespołu Wspierającego, rodzice są niezwłocznie zawiadamiani w formie pisemnej o ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane.

14. **Wychowawca klasy jest zobowiązany do poinformowania o ustalonych zaleceniach zespołu wszystkich nauczycieli pracujących z uczniem.**

15. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form.

§ 42. 1. **Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny** (IPET), określa:

1) zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wraz z określeniem metod i formy pracy z uczniem;
2) rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania ucznia, z tym, że w przypadku:
   a) ucznia niepełnosprawnego — zakres działań o charakterze rewalidacyjnym,
   b) ucznia niedostosowanego społecznie — zakres działań o charakterze resocjalizacyjnym,

c) ucznia zagrożonego niedostosowaniem społecznym - zakres działań o charakterze socjoterapeutycznym,
d) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

3) formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane, ustalone przez dyrektora szkoły zgodnie z przepisami;
4) działania wspierające rodziców ucznia oraz w zależności od potrzeb, zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży;
5) zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia oraz zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego, wyboru kierunku kształcenia i zawodu;
6) zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji zadań;
7) rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia (w przypadku uczniów niepełnosprawnych), w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie - w zależności od potrzeb;
8) wykaz zajęć edukacyjnych realizowanych indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów, jeżeli występuje taka potrzeba.

2. Rodzice ucznia mają prawo uczestniczyć w opracowaniu IPET oraz w dokonywania okresowej wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia. Dyrektor szkoły – za pośrednictwem wychowawcy - zawiadamia rodziców o terminie posiedzenia zespołu listownie lub w przypadku prowadzenia dziennika elektronicznego poprzez dokonanie stosownego wpisu.

3. Rodzice otrzymują kopię programu i kopię wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia.

4. W przypadku nieobecności rodziców na posiedzeniu Zespołu Wspierającego, rodzice są niezwłocznie zawiadamiani w formie pisemnej o ustalonych dla dziecka formach, okresie udzielania pomocy psychologiczno–pedagogicznej oraz wymiarze godzin, w których poszczególne formy będą realizowane.

5. Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno–pedagogicznej ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę wszystkie godziny, które w danym roku szkolnym mogą być przeznaczone na realizację tych form.

6. Nauczyciele pracujący z uczniem, dla którego został opracowany IPET mają obowiązek znać jego treść oraz stosować się do zaleceń zawartych w nim. Zaleca się, by nauczyciele prowadzili notatki z zapisem postępu w rozwoju ucznia, w oparciu o które będzie dokonywana ocena efektywności działań.

Rozdział 7
Dokumentowanie organizacji i działań w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej

§ 43. 1. W szkole w celu dokumentowania organizacji i działań wspierania uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych prowadzi się niżej wymienioną dokumentację:
1) e-dziennik;
2) dziennik zajęć pozalekcyjnych;
3) dziennik nauczania indywidualnego;
4) dziennik pedagoga;
5) dzienniki zajęć specjalistycznych;
6) teczka wychowawcy;
7) teczki indywidualne uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

2. Rodzaj dokumentacji i sposób prowadzenia dokumentacji jest zgodny z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1646 ze zm.).

3. Dokumentacja wymiona w ust. 1 jest własnością szkoły i podlega archiwizacji zgodnie z Instrukcją archiwalną i jednolitym rzeczowym wykazem akt.

Rozdział 8
Postanowienia końcowe

§ 44. 1. Wszyscy nauczyciele są zobowiązani do wspierania rozwoju każdego ucznia naszej szkoły, do zespołowego współdziałania na rzecz ucznia i wzajemnej pomocy w realizacji zadań związanych z organizacją i świadczeniem wspierania psychologicznego i pedagogicznego.

2. Nauczyciele udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej są zobowiązani do włączania rodziców w proces wspierania ucznia, a tym samym budowania edukacyjnej triady Rodzic – Uczeń – Nauczyciel.

3. Wsparcie merytoryczne nauczycielom w realizacji zadań z zakresu świadczenia pomocy psychologiczno–pedagogicznej udzielają: dyrektor, specjaliści zatrudnieni w szkole oraz pracownicy Publicznej Poradni Psychologiczno– Pedagogicznej w Wołowie.

4. System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie obowiązuje od dnia 18 stycznia 2021 roku.

5. Niniejszy dokument zostaje wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora nr 1/2021 z dnia 18 stycznia 2021 r.

6. Traci moc System pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wspierania uczniów w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie z dnia 10.11.2017 r.

DYREKTOR

mgr Henryka Przybyłowicz

Wykaz załączników:

1. Wniosek nauczyciela/ specjalisty o objęcie ucznia pomocą pp.
2. Informacja do rodziców o ustalonych formach ppp.
3. Wniosek o zakończenie świadczenia pp.
4. IPET – wzór.
5. Arkusz wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia.
6. Arkusz oceny efektów ppp.
7. Karta obserwacji ucznia w czasie zajęć z ppp.
8. Wniosek do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
9. Zgoda rodzica / prawnego opiekuna na skierowanie wniosku do poradni pp.

Załącznik Nr 1
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejscowość, data)

Dyrektor
.....
w .....

WNIOSEK
O OBJĘCIE UCZNIA POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

Wnioskodawca: .....

Dotyczy: ucznia .....

Uzasadnienie potrzeby objęcia ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną

.....

.....

.....

.....

.....

.....
(data)

.....
(podpis wnioskodawcy)

ROZPATRZENIE WNIOSKU

DECYZJA DYREKTORA Nr ...../.....
w sprawie objęcia ucznia pomocą psychologiczno - pedagogiczną

Pomocą psychologiczno-pedagogiczną dla ucznia .....
zajmuje się Zespół w składzie:

.....

.....

.....

.....

koordynator Zespołu .....

....
(data) (podpis dyrektora)

Załącznik Nr 2
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

.....
(pieczęć szkoły)

.....
(miejscowość, data)

Sz. P.
Pan/Pani.....
(imię i nazwisko rodzica/opiekuna prawnego ucznia)

.....
(adres zamieszkania)

Niniejszym informuję, iż dla .....
(imię i nazwisko ucznia),
zostały ustalone następujące formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które będą realizowane w roku szkolnym .....:

1) ..... – w wymiarze ..... godzin tygodniowo,
– dzień tygodnia, godzina .....,
2)..... – w wymiarze ..... godzin tygodniowo,
– dzień tygodnia, godzina .....,
3) ..... – w wymiarze ..... godzin tygodniowo,
– dzień tygodnia, godzina .....,

.....
(podpis koordynatora zespołu)

.....
(podpis dyrektora)

Załącznik Nr 3
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

.....
(dane wnioskodawcy)

.....
(miejscowość, data)

Dyrektor
.....
w .....

WNIOSEK

w sprawie zakończenia udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Wnioskodawca: .....

Dotyczy: ucznia: .....

Uzasadnienie zakończenia udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej

.....

.....

.....

.....

.....
(data)

.....
(podpis wnioskodawcy)

ROZPATRZENIE WNIOSKU

DECYZJA DYREKTORA Nr ...../.....
w sprawie zakończenia udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej
dla ucznia/uczennicy.....

Wyrażam zgodę na zakończenie z dniem .....udziału w zajęciach specjalistycznych, dydaktyczno-wyrównawczych oraz innych o charakterze terapeutycznym ucznia/uczennicy ..... klasy..... szkoły..... w .....

Uzasadnienie:

Podstawą zakończenia udziału w zajęciach specjalistycznych -objętego/ej* decyzją nr ..... z dnia ..... jest wniosek rodzica/nauczyciela prowadzącego zajęcia specjalistyczne.

Przedstawiona opinia wskazuje .....

..... (data)

..... (podpis dyrektora)

Załącznik Nr 4
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

WZÓR

Indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny
na rok szkolny .....

Opracowany w dniu..... dla:

..... kl.....

Podstawa opracowanego programu:

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nr ..... z dnia.....
wydane przez.....

1. **NAZWA PROGRAMU** – Indywidualny Pogram Edukacyjno – Terapeutyczny
   z zakresu .....

2. **PRZEZNACZENIE PROGRAMU:**

   Program jest przeznaczony dla ....., ucznia klasy
   ..... Szkoły..... w .....
   Będzie realizowany w ciągu roku szkolnego ..... w wymiarze ..... godzin tygodniowo.
   Zajęcia będą odbywały się w .....

3. **CELE:**

– **rewalidacyjne:**
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

– **resocjalizacyjne:**
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

- **socjoterapeutyczne:**
- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

– **edukacyjne:**

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

– **wychowawcze:**

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

– **związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu:**

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

4. PROCEDURA OSIĄGANIA CELÓW

Metody pracy:

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

Formy pracy:

- .....
- .....
- .....
- .....

Sposoby udzielania pomocy:

- .....
- .....
- .....
- .....

5. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIA:

.....
.....
.....
.....

6. SPOSOBY EWALUACJI:

.....
.....
.....
.....

DATA, PODPIS CZŁONKÓW ZESPOŁU:

1. .....
2. .....
3. .....
4. .....
5. .....
6. .....

A. Informacja o uczniu:

1. Diagnoza medyczna: należy wskazać rodzaj dokumentów i rozpoznania będącego podstawą do udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zalecenia

   .....
   .....
   .....

   Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna (*należy wskazać rodzaj dokumentów i rozpoznania będącego podstawą do udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zalecenia)*:

   .....
   .....
   .....

   Charakterystyka ucznia *(indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne, mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia):*

   .....
   .....
   .....

   Sytuacja rodzinna:

   .....
   .....
   .....
   .....

B. Osoby uczestniczące w procesie wspomagania rozwoju:

Lp.	Imię i nazwisko członka zespołu	Specjalność członka zespołu	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			

7.			
8.			
9.			
10.			

C. Zakres dostosowań wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

D. Rodzaj i zakres zintegrowanych działań nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

E. Pomoc psychologiczno - pedagogiczna udzielana uczniowi:

Formy pomocy	Sposoby pomocy	Osoba odpowiedzialna za realizację	Okres udzielania pomocy	Tygodniowy wymiar realizacji formy pomocy
Klasa terapeutyczna				
Zajęcia rozwijające uzdolnienia				
Zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się				
Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze				
Zajęcia korekcyjno - kompensacyjne				
Zajęcia logopedyczne				
Zajęcia socjoterapeutyczne				
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym				
Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu				
Zindywidualizowana ścieżka kształcenia				
Porady i konsultacje dla uczniów				
Warsztaty dla				

uczniów				
Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia dla rodziców				
Porady, konsultacje, warsztaty szkolenia dla nauczycieli				

F. Działania wspierające rodziców ucznia:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

G. Zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami uczniów (*zalecenia dla rodziców*).

.....

.....

.....

.....

H. Zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i uczniów, itp. W procesie diagnostycznym i postdiagnostycznym:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

I. Zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne ucznia:

1. Rewalidacyjne.
2. Resocjalizacyjne.
3. Socjoterapeutyczne.
4. Związane z wyborem kształcenia i zawodu.

5. Inne:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

J. Okresowa wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia (nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym – raz po każdym semestrze):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

K. Okresowa ocena efektywności programu w zakresie dostosowań:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Na posiedzeniu w dniu ..... Zespół dokonał oceny poziomu funkcjonowania ucznia w roku szkolnym .....:.

Ustalenia dotyczące oceny poziomu funkcjonowania ucznia:

Na posiedzeniu w dniu ..... zespół dokonał oceny efektywności programu w roku szkolnym .....:.

Ustalenia dotyczące oceny efektywności programu:
Ustalenia dotyczące modyfikacji programu (w miarę potrzeb):

Oceny dokonał zespół w składzie:

Lp.	Imię i nazwisko członka zespołu	Specjalność członka zespołu	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

L. Uwagi:

1. **Zespołu:**

   .....
   .....
   .....
   .....

2. **Rodziców ucznia:**

   .....
   .....
   .....
   .....

.....

(podpis obecnego na zespole rodzica/ prawnego opiekuna)

Załącznik Nr 5
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

ARKUSZ WIELOSPECJALISTYCZNEJ OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNIA

Imię i nazwisko ucznia		**Data urodzenia**	
Dane szkoły		**Klasa**	
		Wychowawca	

DIAGNOZY CZĄSTKOWE	
Źródło informacji	**Analiza funkcjonowania**
Analiza orzeczenia	
Informacje medyczne – analiza dokumentacji, informacje od lekarzy	
Obserwacje wychowawcy - zakres i charakter wsparcia	

Obserwacje nauczycieli **- zakres i charakter wsparcia**	
Informacje pedagoga **- zakres i charakter wsparcia**	
Informacja doradcy zawodowego **- zakres i charakter wsparcia**	
Inni specjaliści **- zakres i charakter wsparcia**	
Informacje od rodziców ucznia	

Analiza prac ucznia	
Inne źródła ……..	

PODSUMOWANIE OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNIA (na podstawie diagnoz cząstkowych)			
Obszar funkcjonowania	**Opis funkcjonowania dziecka w danym obszarze**		**Potrzeby wynikające z diagnozy dziecka w danym obszarze**
	Mocne strony	**Słabe strony**	
Ogólna sprawność fizyczna ucznia (motoryka duża)			
Sprawność rąk ucznia (motoryka mała)			
Zmysły (wzrok, słuch, czucie, węch, równowaga) **i integracja sensoryczna**			
Komunikowanie się oraz artykulacja			

Sfera poznawcza *(indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne opanowanie technik szkolnych, zakres opanowanych treści programowych, osiągnięcia i trudności, pamięć, uwaga, myślenie)*			
Sfera emocjonalno-motywacyjna *(radzenie sobie z emocjami, motywacja do nauki i pokonywania trudności itp.)*			
Sfera społeczna *(kompetencje społeczne, relacje z dorosłymi, relacje z rówieśnikami itp.)*			
Samodzielność			
Mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia ucznia			
Stan zdrowia ucznia (w tym przyjmowane leki			

Załącznik Nr 6
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

ARKUSZ OCENY EFEKTÓW POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ UDZIELANEJ UCZNIOWI PRZEZ PEDAGOGA SZKOLNEGO, WYCHOWAWCĘ/ NAUCZYCIELA

Imię i nazwisko ucznia: .....

Forma pomocy: .....

Przyjęte cele: .....

.....

.....

.....

.....

Liczba spotkań: zaplanowanych ..... **odbytych** .....

Pytania kluczowe	Ocena ucznia		Ocena rodziców		Ocena nauczycieli		Uwagi
	Tak	Nie	Tak	Nie	Tak	Nie	
Czy uczeń chętnie uczestniczył w spotkaniach?							
Czy odpowiadała mu organizacja zajęć i panująca atmosfera.							
Czy w efekcie uzyskanej pomocy uczeń:							
– Systematycznie uczęszcza na lekcje, zmniejszyła się liczba wagarów.							
– Uzyskuje lepsze wyniki w nauce.							
– Jest bardziej aktywny, częściej się uczy się, odrabia prace domowe.							
– Nie wchodzi w trudne, konfliktowe sytuacje.							
– Ma mniejszą liczbę uwag ze strony nauczycieli, wyższą ocenę z zachowania.							
– Jest akceptowany w grupie rówieśniczej.							
– Nabył takie cechy jak: pewność siebie, wytrwałość w							

działaniu?							
– Chętniej podejmuje się różnych nowych zadań i częściej ma poczucie sukcesu?							
– W trudnej sytuacji potrafi poprosić o pomoc drugą osobę.							
W jakim stopniu w wyniku prowadzonych zajęć zostały wyrównane lub maksymalnie zredukowane deficyty rozwojowe u ucznia?							
– nie zredukowano – zredukowano w niewielkim stopniu – zredukowano – znacznie zredukowano							
Inne							

Komentarz:

Co warto kontynuować z uczniem na przyszłość:

.....

.....

.....

..... (podpis wypełniającego arkusz)

..... (podpis nauczyciela)

Załącznik Nr 7
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

KARTA OBSERWACJI UCZESTNIKA ZAJĘĆ .....

założony na rok szkolny ...../..... dla .....
(imię i nazwisko ucznia)

Obszar obserwacji	Data obserwacji	Imię i nazwisko nauczyciela	Uwagi nauczyciela
Duża motoryka: postawa, lokomocja, koordynacja ruchów			
Mała motoryka: koordynacja ruchów rąk, koordynacja wzrokowo-ruchowa, manipulacja			
Podejmowanie aktywności własnej, niekierowanej			
Koordynacja uwagi, w tym czas tej koordynacji podczas aktywności własnej: w zabawie, przy wykonywaniu zadań			
Współdziałanie w różnych sytuacjach, w tym czas tego współdziałania			
Opanowanie nowych umiejętności: tempo, trwałość i stopień trudności			

Dominujący nastrój i emocje			
Gotowość do kontaktów, w tym rodzaje i kierunek kontaktów			
Umiejętności w zakresie samoobsługi			
Udział w czynnościach porządkowych			
Zachowania trudne: opis tych zachowań i sytuacji, w jakich występują, także reakcji nauczyciela na te zachowania			
Sposób komunikowania się z otoczeniem			
Inne istotne zachowania			

.....
(podpis prowadzącego zajęcia)

Załącznik Nr 8
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

....
(pieczęć szkoły) *(miejscowość, data)*

Sz. P. Dyrektor
Publicznej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej
w .....

WNIOSEK

o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia

Dotyczy ucznia: .....
imię/imiona i nazwisko ucznia:

Data urodzenia: .....

Szkoła/klasa .....

Uzasadnienie:

Niniejszym informujemy, iż dla ww. ucznia/uczennicy zostały ustalone w szkole następujące formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, które były realizowana w roku szkolnym .....
1) .....– w wymiarze ..... godzin tygodniowo,
2) ..... – w wymiarze ..... godzin tygodniowo,
3)..... – w wymiarze ..... godzin tygodniowo,

Pomimo udzielanej uczniowi/uczennicy pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkole – za pisemną zgodą rodziców ucznia/pełnoletniego ucznia – zwracamy się z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu ucznia.

Poniżej przedstawiamy wymagane informacje.

1. **Rozpoznane indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia oraz jego potencjał rozwojowy:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. **Występujące trudności w funkcjonowaniu ucznia w szkole lub jego szczególne uzdolnienia:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. **Działania podjęte przez nauczycieli, wychowawcę, specjalistów w celu poprawy funkcjonowania ucznia w szkole, formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniowi w szkole, okresie ich udzielania oraz efektach podjętych działań i udzielanej pomocy:**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. **Wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem, z których wynika, że pomimo udzielanej uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole nie następuje poprawa funkcjonowania ucznia w szkole:**

.....

.....

.....

.....

.....

....

(data) (podpis dyrektora)

Załącznik Nr 9
do Systemu Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej
w Zespole Szkół Zawodowych w Wołowie

....
(dane wnioskodawcy) *(miejscowość, data)*

Dyrektor
.....
w .....

Zgoda rodzica na wystąpienie przez szkołę do Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej z wnioskiem o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka

Zgodnie z art. 9 ust. 2 lit a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) udzielam zgody Administratorowi Danych
.....
.....
(nazwa i adres szkoły)
na udostępnienie danych mojego dziecka .....
(imię i nazwisko dziecka)
w zakresie wystąpienia przedszkola/szkoły/placówki z wnioskiem do Publicznej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w ..... o przeprowadzenie diagnozy i wskazanie sposobu rozwiązania problemu dziecka

Mam świadomość, że podane przeze mnie dane mają charakter danych szczególnej kategorii i podlegają szczególnej ochronie prawnej na podstawie art. 9 .

Mam świadomość, że bez mojej wyraźnej zgody ww. dane nie będą udostępniane innym podmiotom niż wymienione powyżej oraz że przysługuje mi prawo dostępu do treści danych oraz możliwość ich poprawiania.

Zgody udzielam dobrowolnie.

.....
(data, podpis)